

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Редакція і Адміністрація:
Львів, Ринок 4 і 10 П. ПОВ
Телефон Редакції 245-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеграм: Діло Львів
Кошти: П. К. О. Львів 504 000
Банку Чеських Лівон
Прага „Діло“.
Рукописи не забираємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
квартально 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у чл.
КОСЛОВАЧНИНІ 20 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОР.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 5-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ФАБРИКА ОДЯГІВ

убрання продає **Рот і Рудерфер**
Львів, Леонів 3/1. (над кіном Палас

Совітський Союз мує бути обережний СССР. не має наміру зректися господарських зв'язків з Німеччиною та Італією.

ПРОМОВА КОМІСАРА ЗАКОРД. СПРАВ МОЛОТОВА НА ЗАСІДАННІ НАЙВИЩОЇ РАДИ ССРСР

МОСКВА, ПАТ. На середовому засіданні Найвищої Ради, після затвердження декретів, мівав слово Молотов, як комісар закордонних справ. Промовець критикував на вступі доперішню політику неінтервенції демократичних держав, підкреслюючи, що ця політика зможливає агресивним державам Німеччині й Італії робити займанщини в Європі. Молотов був куальмінаційною точкою політич. неінтервенції, але з хвилиною, коли Німеччина зайнала Чехію і Кайшеду прийшло зрозуміти, до чого веде політика непротиставлення агресора. Особливо ясно зрозуміли політику, коли Гітлер зірвав пакт з Англією та Польщею, відкинув мирові пропозиції Рузвельта і заключив пакт агресивного характеру з Італією, спрямований передовсім проти демократичних держав.

Ствердивши зміну становища демократичних держав до агресивних держав, Молотов сказав: „Треба почекати, щоб переконатися, чи ці зміни поважні і чи демократичні держави протиставляючись агресії в одних очах держави, не дозволять на агресію в інших. Доки ця ситуація не внясниться Совітський Союз повинен бути обережний“.

Заключення англійсько-польського й англійсько-турецького пакту внесло поважну зміну в міжнародному положенні. У зв'язку з цими пактами — говорив Молотов — треба ліквідувати намагання втягнути СССР до фронту держав мирово настроєних, щоб загнати на агресію. На думку СССР ці намагання ідуть проти інтересів більшості європейських держав. На пропозиції Англії і Франції Совітський Союз заявив у половині квітня переповнені зі згаданими державами, щоб створити фронт мирних держав. Але, щоб такий фронт можна було створити, треба пакту між допомогою між СССР і Англією та Францією, гарантії для всіх держав, що сусілють із Совітським Союзом та ефективної допомоги СССР, якби він мусів виступити в обороні тих держав. Це погляд совітського уряду — говорив Молотов — того погляду СССР нікому не накидає, але переконаний, що він відповідає поглядові більшості європей-

ських держав. Порозуміння заклочене на засаді взаємності і рівних обов'язків мало би оборонний характер. Цей погляд не знайшов ще повного зрозуміння. Англія і Франція залишили, як відкриту справу допомогу СССР на випадок якби на нього напали або якби він мусів виступити в обороні держав, що з ним сусілюють, але не мають англійських гарантій.

В останньому часі — ствердив, Молотов — Англія і Франція прийняли засаду взаємності, але обставили її такими застереженнями, що фактично вона може стати фікцією. Що торкається другої точки погляду совітського уряду, то не зайшли ніякі зміни. В таких умовах СССР не може брати на себе обов'язку оборонити нападених держав, коли не дістане відповідних гарантій.

Ведучи переговори з Англією та Францією — говорив далі Молотов — СССР не має

наміру виректися господарських зв'язків з тими державами, як Німеччина й Італія. Перед кількома тижнями німецький уряд мав вислати до Москви торговельну делегацію під проводом п. Шнурре, але потім рішився дооручити ту місію амбасадорові Шленбургів. Переговори з амбасадором Шленбургом припинилися внаслідок розбіжності думок, але не виключене, що їх можна буде наново навести.

У взаєминах із Польщею — говорив Молотов — треба підкреслити загальну поправу. Взаємини з Туреччиною розвиваються нормально, останні відвідини Патьомкіна в Анкарі мали велике політичне значіння.

Після обговорення справи Аляндських островів у дуці і зміслі останніх статей на цю тему в „Ізвестіях“ і в „Правді“, Молотов перейшов до обговорення взаємин з Японією. Заявляючи, що погрози під адресою СССР не матимуть ніякого успіху він остеріг зовсім відрізати Японію перед провокуванням пограничних інцидентів на кордонах СССР і монгольської республіки, зазначаючи, що по думці совітсько-монгольського пакту Совітський Союз боронитиме кордонів Монголії таксамо рішуче, як і власних границь. Що торкається Китаю, то Совітський Союз виявлятиме допомогу китайському народові.

Як Англія уявляє собі англійсько-французько-совітський договір?

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як твердять в англійських політичних колах, проєкт англійсько-французько-совітського пакту, який Англія передала Москві, передбачує, що якби Англію або Францію втягнули до війни а) внаслідок безпосереднього нападу на них, б) внаслідок того, що вони виконували взяті на себе зобов'язання, в) внаслідок того, що до них звернулася за допомогою яканебудь європейська дер-

жава, яку напав агресор, совітська Росія прийдє обом тим державам з негайною допомогою. І навпаки, якби совітську Росію втягнули до війни з тих самих трьох причин, Англія і Франція прийдуть їй негайно з допомогою. У проєкті пакту є застереження, що при допомозі іншим державам, будуть ушановані інтереси тих третіх сторін. Проєкт передбачує заклочення пакту на 5 літ.

Поворот німецького легіону з Еспанії.

ЛЕГІОНІСТИ ДЕФІЛЮВАТИМУТЬ

ПЕРЕД КАНЦЛЕРОМ ГІТЛЕРОМ.

ГАМБУРГ, ПАТ. В середу рано припала до Гамбурга фльота, як: привезла німецький легіон „Кондор“, з Еспанії. Дефіляду кораблів з легіоністами відібрав маршал Герінг з червоною урядовою яхтою. Пополудні відбулася в

місті друга дефіляда, легіоністів, яку теж відібрав маршал Герінг.

Витаючи легіоністів маршаа Герінг заявив у промові, що в 1936-ому році ген. Франко звернувся за допомогою, яку дістав. Легіон, який складався з мисливського й бомбового летунства та протилетунської артилерії, мав важкі втрати, але німецький нарід пам'ятатиме про тих, що полягли в Еспанії. „Довгий час — сказав маршал Герінг до легіоністів — німецький нарід нічого не знав про ваші чини. Але сьогодні хочемо отверто до них признатися й отверто про них говорити“. Маршал заповів, що за кілька днів легіон перемашерує перед канцлером Гітлером, який висловить легіоніви свою подяку.

Канцлер Гітлер — заявив маршал Герінг — установить три роди відзначень для членів легіону: бронзовий хрест з мечами для всіх, срібний хрест з мечами для тих, що були на фронті, і золотий хрест з бриліантами за значні воєнні заслуги. Крім цього їм легіону „Кондор“ дістане летунська ескадра, подяку протилетунської артилерії і подяку зв'язку.

Англійсько-турецький союз запорука мира

СТАМБУЛ, ПАТ. Довголітній турецький амбасадор у Лондоні, тепер посол до великої Національної Зібрання, Феті Окір, виклав через анкарське радіо промову, признаючи англійських слухачів, про значіння англійсько-турецького договору. Промовець відзначив передовсім, що ніяке порозуміння

не було таке популярне в Туреччині, як англійсько-турецький договір. Стратегічне значіння Туреччини, полочене з англійською могутністю — на його думку — забезпечить тривалий мир на Близькому Сході і на Середземному морю.

Мін. Гафенку поїде до Туреччини.

СТАМБУЛ, ПАТ. Дни 9-го червня ц. р. мін. Гафенку поїде до Туреччини з урядовими відомостями. У зв'язку з тією подорожжю, мін. Гафенку, як і інші члени уряду, будуть тут об'являють велику вагу, в Анкарі

перебуває турецький посол у Букарешті Гамдула Суфі. Стамбульська преса твердить, що відвідини мін. Гафенку причиняться до скріплення балканської антанті. Після побуту в Анкарі Гафенку поїде до Атен.

Перед кінцем сесії.

Львів, 1. червня 1939.

В історії теперішнього парламентаризму перша звичайна сесія п'ятої каденції замітна передовсім тим, що її не закінчили безпосередньо після вирішення бюджету, що правильно було в останній декаді місяця березня. Цю звичайну так звану бюджетову сесію продовжили і поза звичайний — давніше і законний — речинець, відкладаючи тільки її засідання на один місяць по день 27. квітня ц. р. Отже після великоднях ферій сойм поїв далі свою хвилеву перервану працю.

Про політичну фізіономію теперішніх законодавчих установ на сторінках „Діла" писалося вже не раз. Вона відмінна від політичної фізіономії усіх попередніх каденцій головним тим, що у практиці зникла зовсім польська партійна сорокатість, така питома всім попереднім каденціям польського парламенту, починаючи від т. зв. законодавчого сойму з 1919 р., якого каденція не має свого порядкового числа — попри панування Безпартійного Блоку у третій каденції (р. р. 1930—1935) та офіційної безпартійщини в четвертій каденції (р. р. 1935—1938), — аж до хвилини створення ОЗОН-у. Сьогодні на терені польського парламенту панує в дійсності монопартійність.

Ніким окремим законом ніхто її не запровадив. Політичні партії існують у Польщі формально й далі, як і формально існує теж цілком своєрідний польський парламентаризм, щось посереднього між демократією і тоталізмом. Основу до такого стану річей дала виборча ординація до сойму і сенату з 8. липня 1935 р., яких головні автори Славек і Цар нині в могили та інші їх сподвижники зійшли з політичної арени передовсім завдяки власному творчості. Аполітичність найбільш політичної установи, якою по суті є парламент навіть у напів демократичній державі, не здала життєвого іспиту.

Президент розв'язав був передчасно аполітичний чи апартійний парламент, задержуючи давню виборчу систему, яку признав хибною. У міжчасі повстав Обуз Зєднання Народового, що його начальною ціллю було об'єднати загаль польського громадянства у новій політичній організації, для якої йшли вибори до сойму і сенату в листопаді м. р. Польські партії зпоза ОЗОН-у ці вибори збойкотували, не диво, що до нововибраних законодавчих установ увійшло коло 80 відсотків з озонівського табору. Решту творять національні меншини і кільканація поляків, що здебільша за мовчазною згодою уряду дісталися до будинку колишнього Інтернату російського Маріїнського Інституту благородних дівчат при вулиці Вейській у Варшаві.

ОЗОН через своїх представників став фактичним паном положення на терені парламенту, але дуже далеко не став ним на терені польського громадянства, (що виказали апошні останні громадські вибори по містах), з тим самим не міг бути викладачем його волі і змагань.

У своєму великому гурті послів і сенаторів ОЗОН не має ні одного великого політ. авторитету, став радше речником уряду і виконавцем його намірів на терені парламенту, а не тим, що має волю і намір контролювати уряд і надавати йому найголовніші напрямні його діяльності. На ділі нова польська політична організація об'єднала більшість польського громадянства на етнічно мішаних областях, передовсім тому, що стала речником і виконавцем єврейської програми, супроти національних меншин.

В теперішньому парламенті поважну моральну позицію здобула собі саме та горстка польських послів, що є поза ОЗОН-ом, згадати хочби ген. Желіговського, кс. Любельського і посла Дудзіньського, з яких кожний заступає інше політичне угруповання, ба, навіть не раз і відмінну дещо тактику. У польському громадянстві мають вони як особи і як речники певних течій, не завжди патронуваних урядом, далеко більшу повагу, ніж величезна більшість представників офіційної проурядової партії.

Становище українського представництва у варшавському парламенті куди трудніше і складніше ніж було в попередніх каденціях. Політична атмосфера і польсько-українська дійсність — це речі відомі і про них нічого писати. В наслідку Українська Парламентарна Репрезентація голосувала проти бюджету. Аж ось прийшли останні події.

Міжнародні події цього останнього часу не лишилися — очевидно — без впливу і на внутрішнє політичне життя Польщі. Становище гітлерівської Німеччини супроти Польщі і небезпека війни, яка все ще існує, сementувала значно польське громадянство, при чому ожилася дуже і діяльність польських партій зпоза ОЗОН-у, що й віднесли перемогу при самоуправних виборах — передовсім у містах — на польських територіях. Нині живеться в цілій Європі під знаком Марса і непевного завтра та більше звертається уваги на міжнародні події. Через те всі внутрішні проблеми пішли в тінь.

Висловом цього було і промова мін. Бека у соймі 5. травня ц. р. як відповідь канцлерові Гітлерові на його промову в райхстагу з 28. квітня ц. р. Бача це безперечно найбільш політична подія останньої сесії, для якої теж і продовжено поза звичайний речинець існування бюджетової сесії. Сойм прийняв повноваження уряду і властиво з цією хвилиною теперішня сесія виконала своє найважливіше завдання у нинішньому дуже критичному часі. Дні її добігають кінця і що найбільше поза деякими польськими проектами без більшої ваги уряд бажає у найближчих днях поладнати ще парламентарним шляхом кілька своїх законопроектів, що стоять у зв'язку з обороною держави. На цьому і закінчиться теперішня сесія — як кажуть — десь коло 10. ц. м.

Дальша майбутність закрита і нікому невідомо, що принесуть найближчі літні місяці.
Д-р Степан Баран.

Клопіт із Гайдою.

(Від власного кореспондента.)

Прага, 22. травня 1939.

Отаманію мають не тільки інші народи, мають її також чехи, цей найбільш дисциплінований і статичний з усіх славянських народів. Ріжниця тільки та, що деякі інші народи не знаходять у собі досить відпорних сил, щоб цю хоробу перемогти, тоді як чехи до цього часу все успішно її поборювали. Але тепер і вони стоять перед гострим проявом цієї надути і не знати, як вони цим разом дадуть собі раду.

На чеського отамана, що йде походом проти одностороннього національного фронту, вбивається тепер Рудольф Гайда, вожд чеських фашистів. Італійські фашисти мають свого великого Гайду, чеські мають свого малого. А малий він справді, коли зважити, що світова війна асистала його у справній ролі антикарського помічника десь у чеській провінції. Але та сама війна внесла його на поверхню. Як інші чеські воїни, він перебіг у російський полон, залишався до чеських легіонів, вибився на провідне місце, одружився з московкою, зробив у Сибірі якийсь „пуч" і вернувся до Чехії генералом. Незабаром він став начальником чехословацького генерального штабу, поїхав до

Парижа на вищі військовій студії, словом — все обіцяло йому блискучу кар'єру. Але вже історія з сибірським „пучем" була досить темна, а тут приключилася ще гірша історія. Гайдю заплідрили в недозволених зносинах з якоюсь чужою державою, знайшлися якісь скандальні документи, молодого генерала здеградували і він очинився за дверми.

Здавалося, що по цій історії Гайда вже ніколи не вирине на поверхні. Але він заложив фашистську партію, увійшов до сойму і перед кількома роками зааранжував навіть новий „пуч". Одної ночі його прихильники напали у Брні на касарні, очинилися стрілянина, було кількох ранених — але суд не міг установити, що сам Гайда стояв на чолі цієї, як казали тоді, „літньої" акції.

Було б занадто довго та й нецікаво спинятися на всіх шаблях цього фантастичного, але спрямованого до одної мети життя. Досить того, що дванадцять років ішла неспинна боротьба між провідниками чеського суспільства і цим кандидатом на диктатора. Боротьба велася то перед широким світом, то за кулісами, але Гайда все не складав зброї. Він силів кілька разів у в'язниці, часами мусів переховуватися, як аде-

градованому йому закинули пенсію — ніщо не помагало. Його тіль усе стояла перед урядом, і хоч його не брали поважно, то всеж його присутність і діяльність тривожили всіх, не давали спокою.

Незадовго перед останніми подіями його вигляди якось зовсім упали. Двадцять років чекати й не дочекатися — це хоч кого похитало. В його власних лавах почався розклад, його засадили з ролі провідника, його вирікали. Очевидно, коли б події далі йшли старою дорогою, то Гайдю кінець-кінцем зустріла б доля інших, нині померлих або приборканих чеських отаманів: сенатора Прашка, міністра Стршбінського, промисловця Голача. Та колесо історії круто повернулося — і чехи мають тепер із Гайдою стільки клопоту, скільки не мали до цього ні з ним, ні з ким із його подібних.

Доки чехи були самі між собою, вони могли з успіхом поборювати Гайдю і всяку іншу отаманію. Але тепер на сцені появилася третя сила, і Гайда від самого початку взяв напроць цю силу. Вже по осінньому перевороті він добився від нового уряду, що його ділою справу — про оті неприємні зносини з чужою державою — переглянули, при чому йому повернули і генеральську гідність і пенсію. Коли тоді настав беззаставний переворот, Гайда був до нього цілком приготований. Зараз на другий день його хлопці почали ревізувати помешкання і „розв'язувати" жидівське питання. Але тоді і третя сила ще не хотіла мати з ним до діла, його акція була спинена; кажу навіть, що його самого були на кілька днів посадили.

Тимчасом минали тижні, третя сила освоювалася краще в новому просторі, чехи вибудували своє „Народні Союдрученстві" (національне об'єднання), а Гайда нулилася без праці. Щось, правда, робилось: у Пільні хтось облив німецьких воїнів сільною кислотою, наслідком чого взято 50 чехів і 50 жидів як заручників, у Празі вибухли бомби у двох жидівських домах на провінції ширині, летючки проти Національного Об'єднання. Але поперше не знають, як участь у цьому мають Гайдові хлопці, по-друге це не ціла робота, а лише дрібниці.

Тепер Гайда поставив питання руби. Гайди, очевидно, що тепер настала його година він минулого тижня звернувся до президента Гахи з цілою низкою домагань, спрямованих на розбиття Нац. Об'єднання. Рівночасно моравські фашисти проголосили, що вони свої партії не розв'язують і підтримують свого ватажка в його домаганнях. Ця акція викликала в цілому чеському суспільстві бурю протестів, преса її не називає інакше, як національне зрадою, але...

Але третя сила підтримує Гайдю цілком явно. Вже минулої неділі в тутешньому вісничому щоденнику „Дер ное Таг" появилася передова стаття начальника редактора Валентинера, спрямована проти Нац. Об'єднання. Основна думка статті була приблизно така: опинившись під протекторатом, чехи не мають тепер ніяких інших турбот, як тільки спокійно жити та працювати; ставити собі якісь цілі, вести якусь політику вони тепер не потребують, до чогож це Нац. Об'єднання, яке хоче створити ілюзію, наче чехи все ще мають перел собою якийсь біл, якусь боротьбу? Вся чеська преса відповіла на цю статтю заявами нестроги, але слово було сказано.

Коротко після цього цей самий щоденник почав докладно реферувати про акцію генерала Гайди, навіть портрет його з'явився. У пресі реферує про цю акцію скупо і з резервою, але німецький щоденник розширюється про неї докладно й широко. Отже кожний розуміє, звідки пітер віє.

Не зважаючи на ці симптоми блискучої перемоги у внутрішній політиці Чехії та Моравії, є такі надії, що Національному Об'єднанню, до якого фактично належить переважна більшість чеського народу, всеж пощастить оборонити свої позиції. Серед самих чехів і літніх течій щодо політики у відношенні до протекторату, при чому поміткова течія аж і

Берліна, а радикальна з місцевих кол. Гайда, очевидно, зумів нахилити до себе місцеву течію, яка сама дуже хотіла б „зробити чистий сніг“ і покінчити з трохи млявою політикою „німців“ і чехів чеського уряду. Уряд Гайди, само собою розуміється, піде швидше назустріч цим побажанням, бо навіть побіжить сто кроків уперед. Отже вся справа тепер у тому, чи поширять Національному Об'єднанню нахилити до себе поміркувану німецьку течію і дістати її

агоду на продовження дотеперішнього національно-чеського, але не фашистського й не національно-соціалістичного напрямку внутрішньої політики Протекторату. Тяжко на це рахувати, але це не виключене.

Та навіть у кращому випадку генерал Гайда тепер уже з поверхні не зникне. Його ім'я варто зберегти собі в пам'яті, бо можливо, що воно незабаром стане дуже голосне.

Сіромаха.

Далі розв'язують українські установи.

САМБІРЩИНА

Самбірське староство рішенням з дня 22. травня 1939 до ч. Поль. 400. тов. 1/39 припинило діяльність читальні „Просвіти“ в Корничах пов. Самбір на основі ст. 16 і 41 розпорядку Президента Польщі з дня 27. X. 1932 р. (Д. З. ч. 94 поз. 808), бо „її діяльність порушує закон про товариства і загрожувала безпеці, спокою та публічному ладові. Зокрема читальня — подає далі самбірське староство у своєму рішенні — допустилася таких промахів: 1) вела між своїми членами політичну діяльність, що порушувала спокій, лад та безпеку; 2) деякі члени т-ва — як це видно з допит — були посередніми винуватцями вбивства солтиса, а в кожному випадку в то-

варистві витворилась неприхильна думка для державних починів солтиса.“ Згадане рішення негайно виконали.

Подібне рішення дістав також кружок „С. Господаря“ та кооператива „Єдність“ у Корничах.

Виділи згаданих обох товариств і кооперативні внесли відклик до воеводства.

Крім згаданих товариств у Корничах повітове староство в Самборі розв'язало читальні „Просвіти“ в шістьох селах самбірського повіту: в Корналовичах, Містковичах, Черхаві, Сльці, Котовані і в Берестянах — всюди „з огляду на загрозу публічної безпеки.“

Вільгельм-Франке-совітське порозуміння та пакт Ліги Націй.

СОВІТСЬКИЙ АМБАСАДОР ДОМАГАЄТЬСЯ ПОЯСНЕНЬ.

ЛОНДОН, ПАТ. Амбасадор СРСР Майський відвідав державного підсекретаря Лянсельота Оліфанта, що веде міністерство закордонних справ під час відпусток з нагоди Зелених Свят та попросив його пояснити, британську ноту, а саме: як брит. уряд розуміє пристосування пакту Ліги Націй — чи йде тут про 16. статтю пакту, чи про самий дух пакту.

Британський уряд вияснив, що йде тут виключно про дух лігового пакту. Покликуючи на пакт, уряд бажав лиш підкреслити, що його пропозиції не мають агресивного характеру.

ШЕФ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ СРСР ПІД ЗАМІТОМ ЗВ'ЯЗКІВ З НІМЕЧЧИНОЮ?

Преса приносить з Риги сенсаційну вістку, буцімто шеф ГПУ Берія поставив на засіданні політбюро внесок, щоб арештувати шефа ген. штабу Шапошнікова, старого комуністичного діяча Плятену та ще кількох вищих старшин. Їм закидає Берія, що вони підтримували контакт з представниками Гітлера, м. ін. з ген. Сировим, які мали відтитулювати СРСР від союзу з Англією. Сталін — як кажуть — не може рішитись на арештування Шапошнікова, щоб не робити злого аражіння перед підписанням договору з Англією.

Остаточний вислід мадярських виборів.

Успіх урядового блоку та правниці.

БУДАПЕШТ, АТЕ. Мадярські вибори, що відбулись під час Зелених Свят, розділили 252 мандати; про приділ 8-ох мандатів вирішать тісніші вибори. Склад нового парламенту буде такий:

А) Урядовий блок: Урядова партія 175 (у поперед. парламенті 120), християнська партія 7 (10), Німецький народний союз 2 (0), безпартійних 1 (0). Разом 185 (130).

Б) Права опозиція: „Гунгари“ 29 (3), Група „Стрілих Хрестів“ 8 (4), Національний фронт 6 (6). Разом 43 (13).

В) Ліва опозиція: Аграрна партія 14 (21), ліберали 5 (10), соціал-демократи 5 (11). Разом 24 (42).

Християнський центр, що в попередньому парламенті мав 60 мандатів, тепер не дістав ні одного. Попередній парламент мав 245 послів.

У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ ТА НА СЛОВАЦЬКИХ ЗЕМЛЯХ ВИБОРИ НЕ ВІДБУЛИСЯ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. На землях, прилучених до Мадярщини у листопаді та у березні вибори не відбулися — мадярський парламент рішив прийняти всіх послів і сенаторів, вибраних там під чеським пануванням. Вибори на новоприлучених землях не відбулися з технічних оглядів: там ще не було виборчих лист, згідно з мадярським законодавством.

Італійсько-німецькі господарські договори.

БЕРЛІН, АТЕ. Шойно тепер виявилось, що комісія суботи німецько-італійська господарська комісія покінчила наради в Берліні та підписала низку порозумінь. Предсідник італійської делегації підписав договори в ім'я італійсько-німецької митної унії. Порозуміння передбачає спільну господарську угоду, якою полегшить устаткування наряд у найближчих місяцях. Нові договори передбачують м. ін. збільшення торговельного обороту між Італією

35.000 ІТАЛІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ ІДЕ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН, АТЕ. Як подає „Дейлі Телеграф“, цього року Німеччина спровадить з Італії 35.000 різних робітників з Італії, себто багато більше, ніж минулими роками. Причиною є недостатня робочих рук в Німеччині, тим більше, що тепер не виїдуть до Німеччини польські сезонні робітники.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

„Всюди, де працюють і борються німці, є Німеччина“

— ЗАЯВИВ ІНЖИНІР КАРМАЗІН.

Німецькі часописи описують з'їзд німців з усієї Європи, що відбувся в неділю в Дрезні над Дунаєм. При тій нагоді інж. Кармазін, де працюють і борються німці, є Німеччина.

У МАДЯРЩИНІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ НІМЕЦЬКУ МЕНШИНУ?

ВІДЕНЬ, ПАТ. Ціла німецька преса містить на передових місцях вістки про виступи мадярів проти німецької меншини, м. ін. про те, що мадяри побили німецьких жінок та дітей; скільки мадярських мандатів під час останніх виборів зросла.

БОЛЬШЕВИКИ ДАЛЬШЕ ПЕРЕСЕЛЮЮТЬ У КРАЇНЦІВ ТА БІЛОРУСИНІВ НА ПІВНІЧ.

МОСКВА, АТЕ. Совітська влада дальше переселює масою на північ українських та білоруських селян, які втікають під час транспортів або збройно виступають проти насильства. До північних морських баз прийшли недавно великі транспортні білорусинів.

ПОЛІЦІЙНІ СТІЙКИ ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМИ УРЯДАМИ В ГДАНСЬКУ.

Як подає польська преса, по повороті високого комісара Ліги Націй Буржардта до Гданська президія сен. Гданська наказала поставити поліційні стійки перед всіма польськими урядами і установами та перед мешканцями польських урядовців у Гданську.

МАРШАЛ СЬМІГЛІ-РИДЗ ІДЕ ДО ЛЬОНДОНУ

Як подає „Нюз Кронікл“ після повороту брит. військової місії з Варшави приїде до Лондону марш. Сьміглі-Ридз або мін. Каспржицький, щоб відбутися розмови з представниками британського ген. штабу.

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ РЕГЕНТ ПОІДЕ ДО АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, АТЕ. „Дейлі Телеграф“ приносить вістку, що югославянський регент кн. Павло по візиті в Берліні поїде до Англії, щоб віддати своїх двох синів, які там студіюють.

ГЕН. ПРХАЛЯ У ШЕФА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ?

„Нюз Кронікл“ приносить вістку, що шеф польського генерального штабу ген. Стахевіч прийняв генерала Прхалю.

Арабська Національна Рада

ОСТАТОЧНО ВІДКИНУЛА „БІЛУ КНИГУ“.

ЛОНДОН, Райтер. Начальна арабська рада оголосила в середу передполуднем, що відкидає британські пропозиції у справі Палестини, засновані у „Білій Книзі“, виступає проти співпраці з Англією та домагається незалежної палестинської держави у рамках панарабського союзу.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ „БІЛОЇ КНИГИ“.

ВАШИНГТОН, АТЕ. Державний секретар повідомив членів конгресу, що Америка могла би зложити офіційний протест проти британського проекту у справі Палестини лиш тоді, як щоб при тій порушено америкаські права, забезпечені конвенцією з 1934 р. Урядові кола вияснюють, що Америка не протестуватиме проти постанов „білої книги“.

ТУРЕЦЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРД. СПРАВ НЕ ВИБИРАЄТЬСЯ ДО МОСКВИ.

АНКАРА, АТЕ. Міродатні кола заперечують поголоску, що турецький міністр закорд. справ має виїхати в найближчому часі до Москви.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ФАШИСТСЬКОЇ ПАРТІЇ ІДЕ ДО РУМУНІЇ?

БУКАРЕШТ, АТЕ. Як говорять, ген. секретар фашистської партії мін. Стараче поїде до Румунії, щоб 8. червня взяти участь у святі молоді з нагоди роковин панування короля Карла.

ДВА ЧЛЕНИ КОЛИШНЬОГО АВСТРИЙСЬКОГО УРЯДУ СТАНУТЬ ПЕРЕД СУДОМ.

ВІДЕНЬ, АТЕ. Перед судом стане б. австрійський міністр скарбу Дакслер та б. пресовий шеф Людвіг, яким німецька прокуратура закидає надужиття за час їхнього урядування.

18 КОРАБЛІВ З ВОЕННОЇ ФЛОТИ СССР У ВЛАДИВОСТОЦІ.

МОСКВА, АТЕ. „Правда“ потверджує давнішу вістку, що частина чорноморської флоти СССР виїхала до Владивостоку. Як подає „Правда“, є це 18 кораблів найновішої конструкції. Вони причалили до Владивостоку 6 днів скорше, ніж передбачував план, не зв'язуючи на порані атмосферичні умови.

АРЕШТУВАННЯ ЧЕСЬКИХ ФАШИСТІВ.

ПРАГА, ПАТ. Чеська поліція арештувала ко-ло 20-ох чеських фашистів, які ходили по вулицях в одностроях.

ШИРИТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Резолюції конгресу французьких соціалістів.

НАНТ, ПАТ. На вечірньому засіданні у вівторок конгрес французької соціалістичної партії прийняв резолюції, в яких виступає проти продовження каденції теперішнього парламенту та домагається, щоб виповісти Італії договір у справі Тунісу.

Підчас перерви йшли наради між провідниками фракцій, що довели до компромісової резолюції, яку відчитав Рів'єр; прийняли її 638-ма

МОТОЦИКЛІ
ЕЛЕКТРОМОНТАНА
100, 120-х моделей 1939.
легкі, зручні, доставляють
Львів, вул. Марку
Линдого 10, прасект.

Болгарія не приступить до балканської антанти, доки не дістане південно-Добруджі.

Інтерв'ю болгарського прем'єра.

ПАРИЖ, АТЕ. Болгарський прем'єр Кіоссе-Іванов дав представникові „Парі Суар-у“ інтерв'ю, в якому висловив жаль, що переговори з Румунією у справі звороту південної Добруджі

голосами. Компромісова „резолюція синтези“:

1. потверджує волю франц. народу боронити незалежність і територію Франції та хоронити туземців у колоніях,

2. осуджує акти насилля, яким треба протиставити незломну волю відпору та коаліцію мирних сил,

3. апробує політику безпеки, що її Франція веде з Англією, Польщею, Румунією та ССР,

4. висловлює довіру до успішності міжнародної конференції у тій справі,

5. висловлює готовість утворити уряд, оснований на справді республіканській більшості, що рішучо боронить би демократію та права світа праці.

Подяка.

Оним почувачем до милого обов'язку алозиста шару подяку Дирекції Українського Шпиталу а зокрема д-р Подоліноському Олександрові, примарві поломиного відділу та ординуючим лікарем д-р Філісові і д-р Носковській за успішне переведення небезпечної операції і повне провину лікування моєї дружини і сина. Дякую тем персоналові цього відділу на руку Сестри Зоні за позичайно шире піклування за моєю перебути мої дружини і сина в Укр. Шпиталі, що своєю незвичайно милою поведінкою сприятиме до їх шкорого видужання.

М-р Степан Герощко.

з історичними традиціями пинської Конгрегації, на яку чейже покликувалася відома грамота президента Річипосполитої про скликання Генерального Православного Собору“.

Зацікавлення промовою на лавах зростає. Міністр Свентославський пильно слухав і щось нотує:

Посол Онуфрійчук продовжує:

„Собору не скликали. Справу полагали декретом президента з 18. XI, р. м., до якого (цитуюмо за соймовою стенограмою) опінія православного українського населення у Польщі поставилася з великою резервою, тим більше, що голосні минулорічні факти, які й сьогодні часто повторюються, — далекі від того, чого очікувало православне населення“.

Далі посол подає хід засідання суботньої комісії, відомий нашим читачам з попереднього звіту, при великому зацікавленні аудиторії, полемізує з комісійними висновками міністра освіти та видуманими „привілеями“ римо-католицьких священників, щоб закінчити свою промову такими словами:

„Українське православне населення з острахом споглядає на цей закон, побоюючись, що у практиці знайде він предмет (цебто землю), для якого він призначений“.

Тому, що не можу поставити внеску такого змісту, як внесок посла Великановича на комісії (цей внесок домагався відшкодування за втрачені Правосл. Церквою землі — КТВ.) Освіти з формально-правильникових причин, заявляю, що голосуватиму проти теперішнього проекту закону“.

На лавах УПР задунали оплески. На лавці ВУО було пусто. Представник росіян — пос. Пімонов (старообрядовець) та православний — поляк пос. Шимановський голосували „за“, — УПР і пос. Онуфрійчук — проти закону. Не впавав ані один оклик протесту, ніхто з поляків не переривав української промови.

Життєва практика покаже, хто мав рацію: римо-католицький клир, що добачував в ухвалені законі „привілеї“, посли з ВУО, що не вважаючи на часті „чай“ у митрополії та гучні фрази про „оборону православ'я“ без слова повтікали; міністр, що порозумівався з православними єпископами, які мають власну політику, чи таки промова єдиного православно-го українського посла Онуфрійчука, підтримана сердечним співчуттям греко-католицьких побратимів.

КТВ.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50* — у великій вибір у ШАПІРИ, Личаківська 1, м.

НІМЕЧЧИНА НЕ ДАСТЬ КРЕДИТУ ТУРЕЧИНІ?

БЕРЛІН, АТЕ. Як говорять у тутешніх дипломатичних колах, Німеччина зареагує на франко-турецький договір так, що не дасть Туреччині обіцяної позички у висоті 12,500,000 фунтів. Таке домагання вийшло від уряду, але проти нього виступають господарські кола, які звертають увагу, що це відбилося би на німецькому експорті, бо Німеччина дала Туреччині позичку на закупівлю німецьких товарів.

ЗНОВУ МОБІЛІЗАЦІЯ В ГРЕШІ?

АТЕНИ, 31. 5. У Греції знову покликали до війська кілька річників. Урядово пояснюють той факт потребою перевишколу резервістів. Часопис не подають, які річники покликали до війська тому, теж важко зорієнтуватися під до числа покликаних під зброю резервістів.

НАРАДИ ШТАБІВ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 31. 5. В Лондоні сподіється, що у нересні підбудуться розмови шефи генеральних штабів держав, що заклали договір взаємної допомоги. Імовірно зв'язок з головами совітським штабом налагодять ще перш ніж почнуть.

Зеленосвяточні походи на могили.

СКОЛЕ.

Цьогорічний зеленосвяточний похід на могили у Скольому мав поважний і вродливий вигляд. Вже зараз після полудня біля нової церкви почали збиратися делегації з вінками й парохіян. Коло 2-ої години уформувалася гарний похід, у якому йшли всі українці міста з хором та 8 вінками від Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил, Союзу Українок, Просвіти, Рідної Школи, Орлів, Союзу Кооператив та ін. Похід у порядку та спокою попрямував на цвинтар, де лежать дві дороги всім українцям могили. Після вродливої панахиди прекрасну проповідь виголосив о. Д. Ковалюк; відспівавши „Вічна пам'ять“, всі знову в похід повернулися до церкви, де похід розвивався і люди в порядку розійшлися.

На другий день Зелених Свят Сколе та доколичні села масовою участю вшанували збірну могилу полягалих на горі Ключ. З огляду на

зразковий порядок і надзвичайно поважний настрій ні поліція ні КОП не мали найменшої причини інтервеніювати. Після вродливої Служби Божої і панахиди та по проповіді о. Барана зібрані прочани відспівали „Вічна пам'ять“ і так закінчилося це свято. Ще кілька годин гомонів Ключ, поводи вертаючись до нормального стану.

ЗАЛІЩИКИ.

В часі Зелених Свят 28. 5. ц. р. вшанувало громадянство Заліщик і повіту пам'ять поляглих спільним походом на їх могили. В супроводі процесії під проводом двох місцевих священників взяли участь у поході представники повітових та місцевих установ Заліщик і повіту, які зложили на могили вінці. По відправі панахиди за поляглих виголосив один із священників проповідь. У часі походу й підчас панахиди співав мужеський хор із Заліщик. Учасників походу було коло 1.000. Порядок свята зразковий.

Привілей чи обмеження?

ЯК СОЙМ ПРИЙНЯВ ЗАКОН ПРО ЦЕРКОВНІ ЗЕМЛІ. — ПОСОЛ ОНУФРІЙЧУК СОЛІДАРІЗУЄТЬСЯ З УПР. — ПРЕДСТАВНИКИ В. У. О. ВТЕКЛИ З САЛІ ЗАСІДАНЬ. — СПОГІД ПРО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СОБОР, ЩО НЕ ВІДБУВСЯ.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 30. травня.

На вступі сьогоднішнього засідання сойму маршал Маковський повідомив м. ін., що канцелярія прем'єра надіслала відповідь на українські інтерпеляції послів д-ра Лисяка і Тарнавського в справі подій в Галичині.

Потім, по полагоді черги дня, сойм приступив до розгляду закону про церковно-православні землі, якому присвятили ми окрему статтю в одному з попередніх чисел „Діла“.

Референт законопроекту пос. Альфред Мілевський підкреслює труднощі полагодити дуже скомпліковану справу церковних земель, висловивши з питоючим для кожного урядового референта оптимізмом надію, що новий закон унормує нарешті запутані відносини у цій ділянці. На добро референта треба записати м. ін. те, що він щиро признався, де поділися церковні землі, згадавши справу польської колонізації.

Зреферований законопроект викликав дискусію, що з огляду на автоматизовану моногонію останніх засідань сойму — зацікавила загальних членів уряду, парламентаристів і журналістів. На трибуні станув ксьондз Падач і у 9-ти хвилинній промові старався довести, що католицький (очевидно римо-католицький) загальний населення Польщі здивований успіхом уряду над полагодою справ Православної Церкви тоді, коли не полагоджено дотеперішніх справ римо-кат. костелів, перелачених конкордатою з 1925 р.

Одною з тих справ являється справа ревінційної майже 1.500 православних церков для католицького костелу. В цьому місці о. Падач членує до прийнятого міністри віроісповідань полагодити цю справу згідно з суботньою резолюцією Комісії Освіти якнайскорше. На українських лавах помітне легке схвилювання. Це

саме — на галерії, де присівся гурт українських громадян з далекої Грубешівщини, що приїхали до Варшави до центральних властей у зв'язку з деякими подіями, що нагадують минулорічне холмське літо.

Очі преси звернулися в ту сторону. Звертає увагу напружене обличчя православного протоєрея б. посла о. Волкова, що рік тому сам боронив з посольської трибуни тих усіх справ, а тепер з гурту сірої публіки глядить на соймову салью і певне роздумує над тим, чи добре діється, коли кілька тисяч православного і греко-католицького духовенства не має в законодавчих палатах ні одного представника.

Було на салі дуже тихо, коли на посольську трибуну ввійшов посол Онуфрійчук з Володимира Волинського, викликаючи своєю появою деяке здивування. Представники преси сподівалися, що українці промовлятимуть, але очікували радше виступу другого члена комісії, посла Целевича, або посла Скрипника, який чомусь взагалі не приїхав. В моменті, коли посол Онуфрійчук станув на трибуні прем'єр і прийняті міністри приклали до вух руки, а прийняті два „українські“ посли з ВУО (православні) Бура і Огородник покинули салью засідань (!). Посол Онуфрійчук, що — як відомо — разом з пос. Скрипником виступив своєчасно з ВУО говорив коротко, але його слова лунали голосно у великій тиші, що залягла палату.

„Справа обговорюваного урядового законопроект — розпочав пос. Онуфрійчук — цікавить передовсім загальне православного населення держави, якого більшість — це українці. Українське населення православного віроісповідання устану своїх представників і свого духовенства багаторазово домагалося від уряду унормувати правний стан своєї Церкви згідно

Мадярський уряд радить над автономією Карпатської України.

БУДАПЕШТ, 31. 5. Завтра відбудеться засідання мадлярського уряду, присвячене ріжним важким справам.

ОДНОЮ ЗІ СПРАВ, що їх обговорять НА ЗАВТРИШНЬОМУ ЗАСІДАННЮ, БУДЕ, як твердять у БУДАПЕШТЕНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ КОЛАХ, СПРАВА АВТОНОМІЇ для КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Перше святочне засідання нововибраного мадлярського парламенту відбудеться 14. ц. м. Перше ділове засідання відбудеться 15. ц. м.

ДО НОВОГО ПАРЛЯМЕНТУ ПОКЛИЧУТЬ ПОСЛІВ ІЗ ПРИЛУЧЕНИХ ТЕРИТОРІЙ. НОВИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗАЙМЕТЬСЯ ВИРІШЕННЯМ АВТОНОМІЇ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

а Mag №1
усуває парелі
і хоронить до-
лосся перед
випадом.

Маршал Сьмігли-Ридз, Гамелен і Ворошилов стрінутьсся в Лондоні.

Бритійський уряд запросив маршала Сьмі-
глого Ридза взяти участь у маневрах англій-
ської Армії, які відбудуться у вересні.

Не виключене, що — як подає „Польонія“
— вожді всіх чотирьох держав переведуть
при тій нагоді розмови у справі співпраці між
арміями згаданих держав та обговорять тех-

нічні проблеми. Можливе, що до Лондону ви-
їде не маршал Сьмігли Ридз, але міністр вій-
ськових справ ген. Каспшицький. Ціллю поїздки
буде переведення розмов з шефом бритій-
ського генерального штабу і представниками
військових кол.

Італійсько-німецькі військові маневри.

ЛОНДОН, 31. 5. При кінці липня, як по-
дають у лондонських політичних колах, ма-
ють відбутися спільні італійсько-німецькі ма-
неври, які триватимуть до половини серпня.

Англійські військові кола прив'язують ве-
лике значіння до тих заповіджених маневрів.

СПІЛЬНИЙ ПЕРЕВИШКІЛ СОЮЗНИХ АРМІЙ.

Із Лондону теж подають, що 15. ц. м. ма-
ють початися в Італії великі восьмитижневі
курси військового перевишколу, що їх пере-
водитимуть німецькі інструктори. Між іншим

передбачують три курси для старшин, а саме
один курс для старшин панцирних частин, дру-
гий газовий і хемічний курс і третій артилерій-
ський. Як подають англійські джерела, до Іта-
лії має прибути поверх три тисячі німецьких
старшин. Такі курси теж мають відбутися в
Німеччині, але в менших розмірах. Зокрема го-
ворять про курси старшин легкої артилерії та
гірської. Італійське летунство буде підчинене
німецькому. Італійські фабрики вже, як кажуть,
перейшли на продукцію машин німецького
типу.

ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори „Карпатії“.

ТОВАРИСТВА ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ У ЛЬВОВІ.

Дня 30. травня ц. р. відбулися чергові
збори Загальні Збори „Карпатії“, Т-ва аз.
беш на життя у Львові.

Збори відкрив в год. 17. голова Надзірної
Ради о. крилош. Василь Лициняк, ствердив їх
православність та привітав приваних пред-
ставників членів і преси. З черги присвятив
слово теплу згадку пам'яті основника і 1-го
президента Надзірної Ради Т-ва, бл. п. проф.
Іра Степана Смиль-Стоцького, що помер 17.
квітня 1938 р. та згадав померших у часі від
нещасних Загальних Зборів членів Т-ва.
Загальні Збори вшанували пам'ять померших,
поставили в місць.

Згідно з обов'язуючими статутними по-
становами Загальні Збори на внесок голови
Надзірної Ради вибрали президентом Зборів
д-ра Костя Паньківського, який покликав на
президія Зборів дир. Антона Ковальська та
на секретарів о. Івана Галібея і д-ра Воло-
димира Білозора.

Звідолення з діяльності Товариства
з оглядом рахункових замкнень за 1938 рік
зачитав завідувачий директор д-р Іван Гига.

У звітному році виставила „Карпатія“
на зборі поліс в забезпеченні капіталом зол.
1013.867. У тому часі убуло внаслідок смер-
ти, утрат, речизин, відкуп, уневажнення, не-
сплати, зречення, тощо 508 обезпек з обез-
печенням капіталом зол. 1.202.904, себто чи-
стої прибутку за 1938 рік є 381 обезпек з о-
безпеченням капіталом зол. 815.983. У висліді
зборів зменшала „Карпатія“ дня 31. грудня
1938 р. 3.490 обезпек з забезпеченням капіта-
лом зол. 9.179.937. Пересічна сума одної обез-
печення є зол. 2.630.

Найбільший відсоток між обезпеченими
сумами становлять, бо 24%, вчителі 17%,
лікарі 14%, урядовці 13%, купці 6%, лі-
тератори 4 і пів відс., інженіри 3%,
займають 2% і т. д. Додатним явищем є по-
глиблення кризиса обезпечених рільників. Це
завжди істотна потреба життєвих обезпек
для селянства. Слід підкреслити, що вагу жит-
тєвих обезпек домінують уже й українські
члени „Карпатії“.

Збори складок враз із вписовим (полісо-
м) у 1938 р. приніс зол. 413.012.37.
Збори виплатів у звітному році бу-
ли 13.775. Від цих обезпек дістало Тоба-
рство суму складок за весь час тривку

обезпеку зол. 27.384, а виплатило зол. 75.775,
себто на зол. 48.391 (тобто 173%) більше, як
дістало складок. Найбільша смертність між
обезпеченими була у звітному році між 45.
та 49. роком життя. Найбільше число смерт-
них випадків — 6 — спричинили недуги дши-
ного укладу, 4 випадки насильна смерть, по
3 випадки недуги нервового укладу, кормово-
го укладу і рак, 2 випадки недуг судинного
укладу, 2 випадки пошесних недуг, 1 випа-
док психічної недуги, 1 затроєння.

Відкупів виплачено зол. 34.894.09.

У звітному році Товариство виплатило,
чи пак зарезерувало до виплати обезпече-
нни з титулу обезпечених договорів за-
гальну суму зол. 142.053.09.

Позички на підклад поліс, признані чле-
нам, осягнули у звітному році суму зол.
179.207.

Всі фонди й технічні резерви Товариства
дня 31. грудня 1938 року осягнули суму
1.452.017.36 зол., у тому сам обезпечений
фонд творить суму 1.135.917 зол. У звітному
році фонди „Карпатії“ зросли на 13.55%.

Всі фонди мають повне законом припи-

Загальні збори кооп. „Базар“ у Львові.

Четверті Заг. Збори галантерійної коопера-
тиви „Базар“ у Львові відбулися 27. травня ц. р.
в домові „Супруга“ при участі 42 членів. Про-
водили Зборам д-р К. Коберський та інсп. Галя-
ревич, звідолення від Управи складали пл. дир.
І. Павликовська і Е. Дражньовський.

Кооператива закінчила в 1938 роком третій
рік свого існування й розвитку. Число членів
зросло знову на 28 осіб і досягло 413 осіб. Обо-
роти кооператива далі зростали. За окремими
роками кооператива продала товарів: в році
1936 на суму зол. 35.946, в році 1937 на зол.
45.774, в р. 1938 на зол. 55.230.

Кооператива, хоч має покищо скромний
льокаль, має великий запас товарів з галанте-
рійної бранжі (з кінцем 1938 року на понад
37.000 зол.) і має достаточний вибір в тих това-
рах, які провадить. Кооператива обертає в одній
третині власним капіталом, якого сума досягає
вже 10.000 зол., та в двох третіх кредитом (го-
тівковим і товарним). Кооператива zatrudнює
тепер 4 особи, Управа працює безплатно.

Господарський стан за 1938 рік проявився
у білансовій надвишці у сумі 1.877 зол.; крім то-
го кооператива заплатила 943 зол. відсотків від
готівкового кредиту. Якби члени додали коопе-

сание покриття, обезпечений фонд має на-
віть поважне надпокриття.

Між льокатами, що творять покриття о-
безпеченого фонду, слід відмітити два
З-поверхові чиншові домх у Львові вартості
зол. 321.545, вибудовані Товариством в остан-
ніх двох роках. Крім цього має „Карпатія“
третій дім у Львові в Ринку, де приміщені
бюра Товариства.

Після звідолення завідуючого директора
зложив д-р Юлій Савчак в імені Контрольно-
го Виділу звідолення з переведених прові-
рок каси й діловодства „Карпатії“ та ствер-
див згідність і правильність вписів у рахунко-
вих замкненнях за рік 1938, зокрема ствердив
правильність виказаної білансової надвишки
за рік 1938 у висоті зол. 2.646.44, та поставив
внесок на затвердження рахункових замкнень
і признання владі Товариства абсолютної.
Над звітом Управи й Контрольного Виділу
відкрив предсідник дискусію, в якій забирали
слово о. Лиско, о. Микитюк, інж. Артимович,
д-р Білозор, п. Островська і д-р К. Троян,
яким давав вияснення дир. д-р І. Гига.
Загальні Збори односторонно затвердили пред-
ложені Управою рахункові замкнення „Кар-
патії“ за рік 1938 та односторонно признали аб-
солютною управним органами Товариства і
перевели приділа білансової надвишки згідно
з постановами статуту.

З черги переведено доповняльні вибори
чотирьох членів Надзірної Ради на 3 роки і
трох заступників на 1 рік на місце тих, що
уступили. Вибрано членами Надзірної Ради
поновно: о. крил. Василя Лициняка, о. крил.
Миколу Грицеляка, д-р Юлія Савчака і дир.
Івана Поритка; заступниками членів: о. канц.
Миколу Галіянта, інж. Ореста Ключаса і дир.
Ілька Лисого.

Закриваючи Загальні Збори, предсідник
д-р Кость Паньківський підкреслив, що хоч
рік 1938 був важкий, головно через непевне
політичне положення й воєнні алярми, то
проте висліді діяльності „Карпатії“ у зві-
товому році вказують, що українське грома-
дянство, зокрема члени „Карпатії“, виказали
холоднокровність і розважність та добру о-
цінку ситуації, чого доказом є не лише за-
держання старих, але й поважний прибуток
нових обезпек. Це одночасно доказ, що укра-
їнське громадянство зрозуміло, що непевні
часи не лише не звільняють нікого від обо-
в'язку думати про майбутнє, але навпаки —
саме ця непевність завтрішнього дня наказує
кожному думати про будучність свою та
своїх найближчих і забезпечити своє життя,
бо не знати, що кого завтра чекати може.
Товариство „Карпатія“, її фінансовий стан
та її дотеперішня традиція і праця дають най-
кращу запоруку, що вона свої зобов'язання
супроти обезпечених членів буде виконувати
і в будучности так, як дотепер, під кутом ви-
ключно добра своїх членів.

ративі ще 10.000 зол. титулом уділів, тоді цей
тягар відсотків відпаав би і на стільки збільши-
лась би надвишка.

Заг. Збори затвердили звідолення і висло-
вили Управу признання за її працю. До Надзір-
ної Ради вибрано: Д-ра Витановича, дир. Т. Ви-
ницького, дир. П. Миговича.

Кооператива „Базар“ проломила на львів-
ському ґрунті нашу боязнь перед галантерійною
ділянкою і виконала в ній піонерську працю. Пе-
ред кооперативною як чергові завдання стоять
поширення членства на всі суспільні верстви мі-
ста Львова та розбудова торговельної і проми-
слової діяльності. Наразі кооператива веде ро-
бітню мужеського білля і зєднала собі навіть
дуже вибагливих покупців.

З білансової надвишки рішено дати членам
3% товарного звороту (у товарах) від закупів
за 1938 рік, та на добродійні цілі ухвалено дати
150 зол.

Тільки масовим членством (уділ 10 зол.) і
закупами в кооперативі можна буде поширити
її діяльність і поставити на тому рівні, на якому
стоять деякі чужі підприємства з цієї бранжі
а навіть їх перевищити.

Петровський перестав бути заступником председателя Найвищої Ради України.

МОСКВА, ПАТ. На середньому засіданні обох палат — Найвищої Ради і Ради Національностей — затверджено всі декрети видані між сесіями й ухвалено декрети про нові номінації. Між іншими ухвалено декрет про звільнення

Петровського зі становища заступника председателя Найвищої Ради України та про призначення на його місце Коротченка, який займає це становище вже від кількох місяців.

Пів мільона шведок зголосилося до військової служби

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Добровільна реєстрація шведських жінок до військової допоміжної або заступної служби на випадок війни прибрала імпозантні розміри. За перший тиждень реєстрації зголосилося пів мільона жінок, що на шість і пів мільона людності творить великий відсоток і свідчить про повний успіх акції.

ЗБРОЯТЬСЯ...

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведська фабрика

зброї в Ляндскрона (південна Швеція) виконує тепер 12 найновіших повзів для данської армії. Перший транспорт повзів уже виставлено до Копенгаги.

З Осло повідомляють, що норвезьке міністерство оборони замовило в англійських корабельних верстатах 8 моторових торпедових човнів найновішої системи. Замовлення має бути виконане за 8 до 10 місяців.

Еспанські генерали в Німеччині.

ПАРИЖ, ПАТ. На чердаку пароплава „Роберт Лай“ приїхало в середу до Гамбурга кілька еспанських генералів, які будуть гостями німецького уряду. Це: Дон Антоніо Аранда, Дон Жуан Яг, Дон Хозе „Сольхага“, Дон Рафаель Гарсія Валинос, Дон Карльос

Мартінез Кампос, Дон Камільо Альонсо Фега, контрадмірал Дон Ромон Агаціно Армас, Дон Альфонсо де Орлеанс де Бургон. Їм товаришуватимуть італійський генерал летунства Батісті.

Закон проти „ірландської республ. армії“.

ДАБЛІН, ПАТ. Парламент прийняв закон, що має поставити край діяльності „Ірландської Республіканської Армії“. Де Валера, відповідаючи на інтерпеляцію провідника Партії Праці Нортон, заявив, що всі ірландці у віці від 20 до 21 літ, які живуть в Англії, будуть зобов'язані

до військової служби в англійській армії, якщо не докажуть, що ходять до школи або перебувають в Англії тільки хвилево. Зате обов'язок військової служби торкатиметься всіх ірландців у поборовому віці, що живуть в Англії 2 роки або довше.

Французько-італійські розмови.

РИМ, ПАТ. У травні французький посол у Римі, Фраиса Понсет, відбув дві розмови з міністром закордонних справ гр. Чіано. Можна здогадуватися, що поза адміністративними справами ці розмови торкалися також поправки

французько-італійських взаємин, але про те нема ніяких вісток. Французька опінія не робить собі ніяких надій на поправу тих взаємин і стоїть на становищі, щоб не робити ніяких уступок Італії.

Військова підготовка Греції на пограниччі Альбанії.

ЛОНДОН, АТЕ. „Лівінг Стандард“ повідомляє у кореспонденції з грецько-альбанської пограниччі, що Греція скріпила підготовку до оборони краю проти Італії. На альбанському по-

граниччі утворено 6 нових корпусів та зосереджено майже цілу армію, скріплену кількома річницями резерви.

На Далекому Сході.

ЯПОНЦІ ЗАЙНЯЛИ СІЯНКИЯН.

ТОКІО, ПАТ. Японське військо, як повідомляє агенція Домей, зайняло Сіянкіян, важку стратегічну точку на західному березі ріки Ган.

ЯПОНСЬКО-АНГЛІЙСЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домей повідомляє про корисний зворот у переговорах між представниками Японії, Франції й Англії у справі концесії в Куансун та останніх подій. Ці переговори застрягли були на мертвій точці і щойно тепер підчас розмови генерального консула Японії Ухіди з генеральними консулами англійським та французьким справа посунулася вперед.

У Палестині.

АРЕШТУВАННЯ ЖИДІВ.

ЕРУСАЛІМ, ПАТ. Висаїдок інцидентів, які трапилися в останніх днях, переведено багато ревізій та арештувань у колах сіоністів-ревізіоністів.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ.

ЕРУСАЛІМ, ПАТ. Близько Ерусалиму діяло до сутинки між військом та групою арабських терористів, яких розігнали. В сутинці вбито одного араба.

АРЕШТУВАЛИ ЗА ПАРТИЙНІ ОДНОСТРОІ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. „Соціал-демократен“ пише, що підчас націонал-соціалістичного з'їзду, який відбувався у висторок у Мальмoe, арештовано 17 осіб за те, що неправдоносно заборонили в Швеції партійні однострої.

Невдоволення в Італії.

ЛОНДОН ПАТ. Дипломатичний кореспондент „Манчестер Гардієн“ пише, що в Італії панує велике невдоволення теперішньою імперіалістичною політикою. Італійці бояться війни. Це невдоволення виявилось при покликанні резервістів у Фльоренції, Неаполі та інших містах, де було дійшло до заворушень.

ПІДПИСАЛИ ДАНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ПАКТ НЕАГРЕСІЇ.

БЕРЛІН, ПАТ. В середу пополудні в німецькому міністерстві закордонних справ підписали такт неагресії між Данією і Німеччиною. Цей договір, що складається з двох статей, підписали: за Німеччину міністр фон Рібентроп, за Данію данський посол у Берліні Люфцале.

З польського життя.

У Вильні відбувся триденний з'їзд польських астрономів, у якому взяли участь представники чотирьох астрономічних обсерваторій.

До повітового староства у Хшанові зголосилося троє робітників із проханням, щоб їх втягнули на листу т. зв. „живих торпед“.

В середу президент держави у приватності маршала Сьміглого-Ридза прийняв прем'єра Складковського і віцепрем'єра Квятковського, які реферували про теперішню працю уряду.

Дня 1-го червня починається в цілій Польщі щорічний, у цьому році ювілейний, тиждень „Червоного Хреста“.

Після смерті єпископа Лявбца кардинал Габонд призначив каноніка д-ра Едварда ван Блемієка тимчасовим генеральним вікарієм гнєзненської архидієцезії.

У Пушці трапився вибух на рибальському моторовому човні Олександра Будзіна. Човен затонув. Згинув 4 особи, данських 6 осіб.

З СЕНАТУ.

СЕНАТ УХВАЛИВ ЗАКОН ПРО ВІЗНИЦІ.

В середу відбулося пленарне засідання сенату, на якому ухвалено цілу низку законопроектів про ратифікацію різних договорів. Між іншими законопроектами, як ось про скасування емеритальної каси для залізничних робітників 6, пруської займанщини, про суспільні суди, про публичну службу здоров'я, про антикарські палати, про скасування сервітутів у воєвідствах львівським, станіславським, тернопільським, краківським та частині шлеського, та про охорону лісів, ухвалено закон про в'язниці. В дискусії над тим законом сен. Децикевич зголосив низку поправок, але сенат ті поправки відкинув.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Англійський король затвердив номінацію генерала Ліддела на становище губернатора й команданта Гібральтару на місце ген. Апро-сіда, що став генеральним інспектором заморських сил.

Товариство англійсько-американської преси в Парижі гостило в середу сніданком міністра Боннета. Промови виголосили: голова товариства Гавкінс, президент муніципальної ради Дельоме і міністр Бенне.

Вантажний самохід, що вів еспанських вояків до Більбао, впав у пропасть, заваливши поруччя моста. Двох вояків убитих, одинацять ранених.

Новий американський посол в Еспанії Олександр Велдель приїхав до Бургон.

Швецію навістили пожежі. В північній Швеції згоріли 4 маєтки, в місцевості Йосери горить ліс, при чому пожежа охоплює щораз більші простори й загрожує містечкові Йосери.

Шлюб кн. Сполето з грецькою княжною Іреною відбудеться у Фльоренції 1-го липня ц. р.

Знайшли двох молодих малярських туристів Івана Фльоріса і Льва Алера й їх італійського провідника, які згинули підчас того, як намагалися вийти на Мон Баян.

Італійський міністр фінансів заявив у сенаті, що у східній Африці італійці поширяють плантації кави, щоб забезпечити Італію тим продуктом.

Делегація Глінкової Гвардії перебуває в Німеччині під проводом полк. Мікуляша Бехеса та знайомиться між іншим з улаштуваннями „фронту праці“. Була на привітання легіону „Кондор“ у Гамбурзі.

У Берліні закінчили декорацию міста на приїзд югославянського регента кн. Павла, що в середу вечером станув на німецькій границі.

Б. прем'єр Вальдемарас має приїхати в найближчих днях до Литви. Кажуть, що має поладнати тільки свої особисті справи.

В Румунії відбудуться в четвер вибори до парламенту на підставі нової виборчої ординації згідно з корпоративною системою.

Перед італійським королем відбудеться 10-го червня ц. р., у день Свята Фльоти, ревіз 22-ох тисяч моряків.

Мадярські політичні кола з зацікавленням чекають на промову, яку прем'єр Телекі має виголосити в четвер до делегації з Шегед, що вручить прем'єрові мандат з того міста.

До Риги приїхав новий литовський посол Дайлідзе.

У місцевості Барбершови під Ахром (стейт Огайо) вибух земний газ, який викликав до огрівання. Вибух знищив шкільний будинок, 35 дітей у віці 6—11 літ поранено.

Рада міністрів на Кубі ухвалила відмовити дозволу 900 жидам, що хотіли поселитися на острові. Корабель з жидами мусить відплисти з Кубі.

Близько стації Вікторія у Лондоні вибухла сізана бомба. Того, що кинув бомбу, зловили.

Завалився міст, який лучив місто Турин із підмійською оселею Мукалієрі. На мості було 30 осіб, з них 4 згинув.

—о—

АНГЛІЙСЬКІ ГЕНЕРАЛЬНІ ІНСПЕКТОРИ ВІЙСЬКА.

ЛОНДОН, ПАТ. Міністерство війни повідомляє, що для збільшення готовості армії, що швидко зростає під чисельним оглядом, що швидко повернути з денними змінами для служби генеральних інспекторів, які були виведені з війни. Крім ген. Айронсїда, інспектор генеральним інспектором заморських сил генерал Вальтер Кайрк, що став генеральним інспектором краєвих сил.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Тестировал.

Лат. Еразма.

Сонце: схід — 3.10, захід — 19.25.
Місяць: схід — 20.10, захід — 4.22.
Повня в год. 2.11.

Получено в год 2.11.

Затра: д. черна, Субота.

Ср. ст. 21. тиражи 1939.
Одобрено 1. Остатки.

КОНСТАНТИН I
КАТОЛИКЪ

Дат. Калотильдін.
Сум: 6147 — 319, захід — 10.26.
21.08 захід — 8.15

Сред: 21.05, заклад — 5.12

— Концерт-академія в честь В. Барвінсько-
го. На закінчення ювілейного циклу кон-
церту у 30-ліття композиторської праці Ва-
ндала Барвінського відбудеться в п'ятницю
17 червня ц. р. у великій залі Лисенка Кон-
церт-академія. Початок в год. 8.15 вечором.
Адреса для виснаги привітів: Союз Укр.
проф. Музик, Львів, Шашкевича ч. 5, III.
1—3

— П. Т. Гостей, що вибираються до Черкаш, повідомляємо, що пансіон „Надія” відкритий. З огляду на багато зголошень на головний сесійний просимо брати під увагу також червень. 1091 1-5

— Дозволяю собі пригадати і звернути увагу на те, що в першій половині червня є найбільш вигідні ціни масла. Той час найкращий для заїзду до топлення на Зокрема під теперішню пору найкраще робити також більші запаси деяких товарів. До тієї ціни найкраще надати масло з „Маслосоюзу“, яке є гігієнічно і через те надається до довгого зберігання.

49/52 1—6

— Гарне футро кримське — це золото. На-
мек його у нас, тільки у Юліяна Глушев-
ого, Львів, пл. Капігульна 3. Тел. 254-46.
1430 а —?

Річний попис елевів Вищого Музичного інституту (експоновані класи на Личакові) відбувся в суботу, 3. червня ц. р. в год. 5. в залі "Просвіти" вул. Крупярська ч. 15. Виступали елевів клас фортепіану, скрипки, а також і ритміки. Вступ вільний. 1116

Важке для абсолювентів (-ок) ліцеїв
Українських Студентів Католиків „Обно-
влювати організує від 5—8. червня ц. р.
для абсолювентів ліцеїв п. н. „На по-
нового життя“. Сала малої Семи-
туд Оборони Львова 3 (давніше Сик-
39а). Початок викладів год. 18.

... для гімназійних абсолютентів, що
... на Львівську Політехніку!!! Т-во
... Студентів Львівської Політехніки
... подає до відома П. Т. Абсолюте-
... шкільних шкіл, які задумують у шкільнім
... студіювати у Львівській Політех-
... 5 червня 1939 (понеділок) в год.
... Т-ва, при вул. Міцкевича ч. 11
... інформаційні скрині, на яких
... доінформують кандидатів про
... Львівській Політехніці і про вимоги,
... кандидатом при вступних іспи-
... відділі Львівської Політехніки.
... прізвища і імена

П. державним ліцею з українською навчання в Перемишлі здали та-
кільки: Відділ гуманістичний: Білинський
Іван, Головід Степан, Гарбоносський
Диз Пентелеймов, Дуб Василь, Кітура
Борис Олександр, Крайник Олександр,
Богдан, Лазурка Осип, Малецький Ю-
рій Михайло, Матейко Семен, Мель-
ничук Теодор, Мулик Іван, Околот Богдан,
Василь Михайло, Рибалт Ярослав, Саков-
ський Середоха Мирон, Сливинський О-
лександр Зиновій, Хитра Мирослав, Яворух
Юрій Степан. Відділ математично-при-
родничий: Володимир, Барнак Осип, Ба-
ринський Ярослав, Єнкада
Олександр, Роман, Зарічний Іван, Кло-
дуський Крук Олександр, Лехицький
Юліан, Солисік Олександр, Стахів Ігор,
Роман, Тарипашський Михайло, Фе-
одосій, Швед Теодор, Шехович Богдан,
Васильченко Володимир.
Іспити репробували 5, при уст-

бував під проводом візитатора д-ра
в днях 8—11, і 1.—25, м. м. В
днів літні іспит зрілості склали:
Будяк Омелян, Фесюк Ми-
хаїло, Яремко Олекса, Когут Ро-
ман, Дмитро, Мельничук Теодор,
Тиса Павлик, Мірослав, Ставинчий

Андрій, Вітенко Богдан. — У класичному ліцеї: Бабюк Богдан, Вундзяк Микола, Чекалюк Михайло, Чорний Степан, Якимович Володимир, Корбутяк Ярослав, Костюк Михайло, Лабач Микола, Малицький Василь, Микитюк Микола, Семіон Богдан, Слободян Михайло, Строїч Іван, Ващук Микола. — До іспиту приступило 29 абітурієнтів, з чого репробований 1 з гуманістичного ліцею.

— Академія в честь Петлюри у Варшаві не відбудеться. В п'ятницю 26. V. в домівці Східного Інституту у Варшаві відбулися тісніші сходили української колонії, присвячені пам'яті пок. от. Петлюри. Традиційна велика академія Українського Центр. Комітету не могла відбутися з огляду на становище влади. КТВ

— Кара за проповідь на Янівськiм цвинтарі у Львові. Городське староство покарало 31. м. о. д-ра Івана Гриньоха гривною 2.000 зол. зі змiною на випадок нестягальности на 2 місяці в'язниці за те, що першого дня Зелених Свят пригоспив на Янівському цвинтарі підчас панатисти на стрілецьких могилах проповідь, в якій городське староство добачило знамена підбурювання та демонстраційного виявлювання неїти до польської держави. О. д-р Гриньох відкаликався від старостинського рішення до ооружного суду.

— **Спільний вимір кари.** При кінці 1937 р. і з початком 1938 р. відбулися дві розправи перед судом присяглих проти б. підстаршини УГА Михайла Хомяка з Милованя за вбивство м'ясаранта Міхонського і родини Міхонських під час польсько-українських боїв у Львові в листопаді 1918 р. Від суд засудив М. Хомяка за вбивство м'ясаранта на 15 років в'язниці, а за вбивство родини Міхонських на довічну в'язницю. Однак Найвищий Суд у Варшаві зменшив йому каторжну в'язницю на 15 років. У відповідь на це окружний суд у Львові вимірив засудженому М. Хомякові спільну кару на 15 років в'язниці.

— Три напасники вбили студента Ляндесберга. Дієство виявило — пише польська преса — студента жидів львівської політехніки Марка Ляндесберга вбили три невідомі напасники. Вони напали на нього несподівано в середу 24. жовтня ц. р. ввечері в перехідній порожній коридорі біля лабораторії проф. Йошта. Секція виявила, що Ляндесберг дістав 6 ударів тупим предметом по голові, два в рамя й один у ліву руку. Внаслідок ударів у голову прийшло до розколу черепа і Ляндесберг помер.

Львівська хроніка. З бюро Халіборобської
ати при вул. Коперника вкрали злодії маши-
о писання вартости 1.100 зол. — З магазину
ційної фірми „Краковія“ при вул. Янів-
ч. 60 злодії вкрали білля на шкоду М. Бін-
— вартости 527 зол. — Я. Вельховська
домила поліцію, що у вівторок 30. травня
вийшла з хати її 24-літня служниця Г. Оркі-
ська, залишаючи карточку, що скінчить са-
бством. За нею шукає поліція. — До поліції
осилася пані А. Е. оповідаючи, що минуло-
неділка пізнала принагідно на вулиці неві-
го мужчину, який представився їй як Д. Е.
и пішла на прохід, що закінчився крадіжою
л. з її кишені.

Краєва хроніка. На польсько-румунським кордоні румунська митна сторожа застрілила вояка Івана Никифорука, який вертався з Румунії додому своїми товаришами з Румунії додому. Його товариші встигли втекти. — Вояка Станіслава Скібу з Равського повіту, який втік з в'язниці зі своїм товаришем і намагався затриматися на поклик поліції. Скібу вивели з суду на 7 років в'язниці за вбивство. Його в'язня, засудженого на 2 і пів року в'язниці, вдалося поліції зловити.

Маневри залізничників у Сов. Україні. Важливі вузлові залізничні станції України, відбулися великі маневри со- залізничників. Подібні маневри від- у багатьох інших

процес за шпингунство і саботаж. Перед
ним судом у Мемелі почався минулого
а 30. травня з. р. процес проти двох
львівських робітників за шпингунство і сабо-
таж. До приходу німецьких військ керман-
дир праці" призначив обох підсудних до
виконання робіт за тереї колишньої
порошні фабрики у порті. Обом підсудним гро-
за смерті.

одина зі ставленими легеними в Люрд.
отворної французької місцевості Люрд
син американського мільонера Фред
важко недужий на легені, якого вдер-
при житті при допомозі легенів зі сталі
недужий син мільонера молився дуже
у печері перед Матією Божою. Опеда

Ординатор Шітала Народної Лічниці
урольог-оператор

Др. Богдан Макарушка

2007年10月10日 星期三 10:10:10

і організм в недугах широких і мочевих доріг зім'яв

у ЛЬВОВІ, ВУЛ. Л. САПІГИ Ч. 5, Ч. ТЕЛ. 100-25,
1113 1-5

вигнали його зі сталевого апарату й занурили у воду в чудотворній джерелі в печері. Снайз заявив, що не сподіється чудотворного оздоровлення, але бажає подякувати Богоматері за вдержання його при житті. Зі сином міліонера перебувають в Люрді його батьки, два лікарі та 9 доглядачок. Несчастливий син міліонера залишиться в Люрд до 16. червня ц. р.

— Американський летун загинув? Ще у неділю 28. травня ц. р. рано відлетів американський летун, 25-літній Тома Сміт на малім літаку „Бейбі Кайпер“ (дитячий літак) з побережа стейту Мейн у Злучених Державах на летовище Кройдон біля Лондону. Від неділі нагину слід за американським летуном, бо існує бутьоби літак Сміта осів на побережі Ірландії виявились неправдивими. Тому, що мав запаси бензину лише до вівторка. Од. 2-ої рано і літак не прилетів на летовище Кройдон, побоюється, що літак упав до Атлантийського Океану.

— Буревій і зливи дощі. В північній Італії ютував страшний буревій і заповіяв великі шкоди. В порті Чігія над венецькою лагуною буревій затопив 10 рибачьких човнів з членами залоги. Недалеко Ферари буревій завалив руб нового будинку, під яким сховалося альканачать осіб. Знід звалищ антягнули 4 ажко ранені особи. — Над Скандинавією ож перейшла сильна буря і спричинила великі шкоди. На побережжі Швеції і Данії затонуло 10 осіб. Недалеко Гетеборга затонул трильник з двома молодцями. — Зливи дощі в Румунії довели до вилу рік. В місті оман хвилі ріки перервали мур цвинтаря і нищили 500 горбів та ушкодили кількадесят гробників. У Бесарабії Прут виступив з берегів і затопив багато сіа.

— Найменший фотографічний апарат на світі японська державна електротехнічна фабрика "Заф" випустила перед кількома місяцями на ринок найменший на світі тип фотографічного апарату з фільмом, що складається з 50 т. запиточок. Цим апаратом, що називається "Мі-1", величиною не перевищує пів коробки відомих, зацікавилася безліч світових фабрик фотографічних апаратів, між іншим два японські концерни, що ведуть тепер переговори з "Зафо" у справі дозволу на продукцію малих апаратів в Японії.

Масові німецькі прогульки до Фінляндії. Фінляндська преса пише, що цього року відвідала Фінляндію 147 прогульок з Німеччини. Традиційні прогульки починаються в Гельсінках, столиці Фінляндії та Аде здовж фінляндського заводу аж до совіського кордону. Крім того традиційних прогульковців визначена з Гельсінків найдалі на північ висуненої фінляндської частини Петсамо. Цього року число туристів з Німеччини перевищило число прогульковців з Швеції і В. Британії, яких можна було стрінути найчастіше у Фінляндії.

— Арештування небезпечного анархіста. Фрак
цької поліції вдалося арештувати одного з
небезпечніших терористів та анархістів, 34-
ного еспанця Бернарда Пена Діаса у хвили-
нки намагався недалеко Валенсії перейти
візи французько-бельгійський кордон. Діас
бував підчас еспанської домашньої війни в
війні в Іспанії, де допустився безліч убивств.
1927 р. Діаса засудив французький суд на 10
та визинці за бандитизм.

5-ох німецьких учеників затонуло недалеко Копенгаги. Минулої неділі купалося в морі біля вакаційного дому німецької школи в Копенгазі 16 учеників, які не були обантовані небезпечними умовами купелі на півножній березі острова Зеланд. Під час купання нагала хвиля малих хлопців і занесла їх на море. Зпоміж 16 учеників у віці 12—13 років вдалося вирятувати 11 учеників, а 5-ох затонуло. Між жертвами купелі є два сини радника німецького посольства в Копен-

Не могли одружитись зі своїми нареченими.
у французькій порті Вієфранс сюр Мер перебу-
вів 12 місяців американський кружак „Ома-
на днях дістав приказ вертатися до Злуче-
Держав. Саме минулої суботи 20 моряків
з корабля хотіли взяти шлюб у мера зга-
даного місцевості з французівками, але мер від-
мовив своїй згоді. Со згідно з Французьким за-

На терені Яворівщини слідча поліція з Яворова перевезла минулого року численні арештування, що довели до кількох розправ в збройних суді в Перемишлі. Причиною арештування було розкинення летючок по смерті бз. в полк. Е. Коновальця. Підсудні відповідали не лише за розкинення летючок на терені Яворівщини, але й за приналежність до ОУН. Акти обвинувачення в більшості цих

продивляв без будь-яких моральних проповідей. Фільми мав кілька живою драматичних дій. У головних ролях Спенсер Трасей і майстер Микі Руней, що нерідко виступали спільно у подібних фільмах.

Сцени з побуту та життя Альбанії
за війни 1914 р.

знайдете в повісті

ГЕРГАРДА ГЕЗЕМАН

„УТЕЧА“

що вийшла в бібліотеці „Діла“.

Памяти заслуженого священника і громадянина.

О. ДЕКАН ІВАН КАРПЕВИЧ.

В дощеву днину відпровадило українське громадянство в жалю і смутку 26. травня ц. р. в свій спочинок бл. п. о. декана Івана Карпевича, пароха Монастирська. Пок. о. Іван Карпевич, вислужений равський декан, відзначений державними відзнаками, тит. радник гр. ім. перемиської Єпископської Консисторії, помер несподівано 23. травня в 64. році життя та 40. святих років. У своєму трудолюбивому житті пок. о. Іван виконував совісно не лише свої душпастирські обов'язки, але належав теж до тих священиків, що кожну вільну хвилину присвячували зосередженій і послідовній праці над піднесенням освіти рідного народу. У своїх річезних, приступах формою і змістом проповідей у церкві, в рефератах на сходинах членів у читальних домішках як справжній душпастирський і громадянський впливав у серця слухачів, збагачував їх пошану до свого обряду і свого народу. Їх його проповіді й реферати пили з любов'ю, блискіли найшляхотнішими ідеями і почуваннями душпастиря-патріота та бунтаря, твердою вірою у краще завтра українського народу.

Свою душпастирську і громадянську працю почав Покійний як сотрудинок у 1899 р. в селі Галицькому, равсько-русського повіту, де перебував до 1901 р. Там оснував читальню „Просвіти“, де й такі тверді основи, що вона й досі налічує до кращих читальень у повіті. Перенесений у 1901 р. з Ульгівки до Куликова, жовківського повіту, продовжує свою працю як катедральний душпастир та освітитель. З Куликова перенесений бл. п. о. Іван у 1910 р. до Лежайська, ланського повіту, де був парохом до 1919 р. У цей час його містечко були твердо прив'язані до української мови, але були під сильним впливом польської мови. І саме там, на тому місці, де вважали за важливу пошту, Покійний своєю діяльністю і наполегливою працею не лише перевиконав свої обов'язки, але й спільно з ним подбав про збудування величезного Народнього Дому, що став центром освітньо-культурного життя цілої громади.

У 1919 р., в часі найприкрішому для українського громадянства равсько-русського повіту, бл. п. о. Іван до найбільш запущеної не лише в культурному, але й національному оглядом читальні, до Рудки Монастирської, і на тому поприщі своїй праці улаштував в парохії церкву, де вдалося згуртувати підібраних собі громадян, які в тому часі були в провінції громадської управи, основуючи „Просвіту“, кооперативу спож., відкрито читальню і т. в. „Луг“, провід у всіх тих справах до останніх літ життя був у його руках. По освяченні читальні „Просвіти“ кожної неділі, крім того, коли до його дому приходили гості, він до читальні і кілька годин читав їм книги чи голосно читав їм твори своїх авторів.

За невеликої своєї парохії займався о. декан і в своїй парохії працював. За час свого життя, в деяких, як у Філії „Української Віри“, в Т-ві „Української Віри“, займав часто визначні посади. Зокрема як декан причиняв багато клопоту в парохії відбуваються в парохії. Такі поминки відбуваються в парохії. Такі поминки відбуваються в парохії. Такі поминки відбуваються в парохії.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Що нового?

Коли їду до Черча, то все думаю по дорозі: що там є нового. Хто як хто, але директори Черча, здається, одинкові в Галичині не попадають у клопіт, коли їх запитати: „Що нового?“ А вже кожного року, малої кожного місяця можуть сказати про якісь новості. То новий ганок коло палатки, то сходи коло ганку, то нові квітники коло стежки, то нова стежка коло квітників. А час до часу новий будинок чи то самого живця, чи призначна віля коло нього.

Цього року новостей стільки, що всім, хто запитав директора живця: що нового, раджу відразу сісти, бо буде довга відповідь. Самі нові лазнички заберуть чверть години, а вигляд, а розклад, а уміщення, а вигоди, а кошти. Потім два „дефілі“. Одно „дефіле“ коло лазничок, друге збоку, а обидва гарно висипані. Потім тротуари. Небагато їх покищо, але як на один рік, то досить. Тішаться ними перші черчанські лікуванці і залюбки топчуть їх то сюди то туди, що дуже добре впливає на їх стан здоров'я (лікуванців не хідників).

Хоч пора ще передсезонно, а верем'я незанадто ласкаве, але лікуванців у Черчі вже багато. Це люди, що хочуть відбутися лікування перед живцями і в якнайбільшій тиші. Тому не гризуться дощем і холодом (це опізнане живця!) та не банують за музикою і ширшим товариством. Їм вистачає боровини, сірка і тим подібні мінеральні води. Ходять поважно, говорять півголосом, усміхаються півгубком.

Час до часу влетить у цю спокійну атмосферу якийсь вітер зі Львова, чи з Рогатина, набробить трохи шуму, але це тільки малий епізод. Потім залагає знову спокійна атмосфера передсезонного сезону.

Назагал люди з такої атмосфери вдоволені, вони-ж умисно вибирали такий час. Згрішений

і прибитий є тільки бриджіст, бо до неділі не міг собі ніяк склеїти партії і робив враження круглої сироти. Як воно не дивно, але на 140 лікуванців не було більше партнерів. Шойно від неділі справа помітно поправилася і є надія, що поправиться не тільки міна „сироти“, але й його здоровий стан, бо „психічне наставлення“ — як каже директор — це один з важких складників боровини.

Довкола палатки та інших будинків живця правдивий ліс дерев. Кожне з них має свою історію, мало що не своє ім'я, стільки вони грошей і труду коштували. Примусити щонебудь рости на боровинісмім ґрунті це неабияка штука. В цьому напрямі усвідомляють старі бу-вальці новиків.

— Дивіться, як та смерічка знаменито розвивається!

— Велика річ! У нас таких смерічок цілий бір.

— Так-так, мій пане, але не тут. Возьмім наприклад отсю берізку. Памятаю, скільки з нею було мороки. Три рази її пересаджували, а доглядали, а землі підсипували. Думаєте — отак посадили і вже!?

Віллі довкола живця вимиті, зачесані, причепурені чекають на гостей. Що засвище на стації поїзд — витягають угору шиї і заглядають на шлях.

— Ідуть! — шепче „Роксоляна“.

— Цікаво до кого? — питається „Надія“.

— Цікаво! — стверджує „Віта“, „Амата“, „Туринізка“, „Учительська“.

І всі всімаються привітно до довгої валки бричок, що покищо не скаржаться на перевантаження.

А коні при бричках усміхаються у свою чергу до залізного валу, що парадєє на шляху і голосно заповідає поправу дороги.

Нехай-же хто скаже, чи може бути дирекція живця в клопоті, коли хто запитав: „Що нового чувати?“

Галактіон Чіпка

Спорт.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ.

Як ми вже подавали вчора, ввечері 4. ч. м. відбудеться на грині „Лондон“ подвійна футбольна імпреза. Репрезентативна одинадцятка отримуватиме з Ресовією у змаганнях за мистецтво Окружної Ліги. Однадцятка чорно-тернових по своїх нещодавніх неухах буде намагатися проломити серію перемог висхідних. Перемога над Ресовією потрібна хочби тому, що боротьба за друге місце буде завята, бо Чорні виступають Українці на п'яти.

Юніори України отримуватимуть в передматчу з юніорами Погоні. Обі дружини адобули мистецтво своїх груп і тепер починають шість стрілецьку фінальну рунду.

Юніори грають в год. 10. рано, репрез. дружина в год. 11.30 передполуднем.

КОЛОМІЯ — ГОРОДЕНКА 3:3 (2:2).

Міжшкільні змагання кожного м'яча, що відбулися в Городенці 29. ч. м. несподівано покінчилися вирішенням вислідом. Гра була назагал рівноразна між аматорами наступами обох дружин. Під кінець легко переважали й більше стріляли гості. Коломийські гімназисти, як цілість виграли слабо. Найкращою лінією дружини була залоза, головно Петрас, воротар неспівний, поміч слабо, в випаді заслужували на увагу: стрілець двох воріт Вибик і технічно добрий Рифак. У господарів подобалася: оборонець Хома, помічник Терлецький і лунчик Провач. Цілість жертвенна з амбітніа.

Ворота адобули для гостей Вибик 2 і Рифак 1, для господарів Терлецький 2 (з візмих) і Провач 1.

Склади дружин: Коломийці: Гомосовський; Петрас; Яремик; Штайло; Сідецький; Утинчик; Лішук; Рифак; Коотиник; Туринський. Городенка: Васильшин; Рогутинський; Хома; Маланчик; Терлецький; Курчак; Батура; Вишало; Калорієвський; Попович; Окупський. Судивав добре п. К. Сідецький.

ел.

Нові книжки й журнали.

SLOVANSKY PREHLED. Sbornik pro poznání politického, sociálního a kulturního života slovanských států a národů. Ročník XXXI. Č. 1—2. Květen 1939. VÖLKERBUND. Revue de politique internationale. VIII-e Année. № 14. 20. Avril 1939. Genève.

Виступання Редакції.

Вп. Дописувачів, що урештять у справі своїх дописів, повідомляємо, що проголошено в їх поміщенні зайшла у нас черга назва іншого актуального матеріалу. Постарасяся в найближчих днях використати все те, що буде можливо.

Вп. Дописувачів, Чортків: Обо дописи помістимо по змісті ще цього тижня.

Вп. Д-ронт Г. В. три статті (з фламандського) в подвійному диталі. Дуже цікаві, помістимо, як тільки знайдемо вільне місце.

Чи знаєте Ви, скільки є неписьмених у Вашій громаді? Чи Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ“, що її видала „Просвіта“ в ціні 50 сот. за примірник. Придайте собі її мисті! УЧІТЬ НЕПИСЬМЕННИХ!

